

KRONIKA

CHRONICLE

Sprawozdanie z zebrania Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, które odbyło się w dniu 26 lutego 2010 roku

Pierwsze w 2010 roku zebranie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Entomologicznego odbyło się dnia 26 lutego o godzinie 11:00 w siedzibie Zarządu. Wzięło w nim udział 7 członków tego gremium, natomiast 5 osób było nieobecnych z różnych, usprawiedliwionych przyczyn.

Prezes prof. Janusz NOWACKI rozpoczął zebranie od powitania i przedstawienia programu spotkania. Pierwszą omawianą kwestią było zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 2009 rok. Prezes, po krótkim przedstawieniu dokumentów finansowych, przekazał je do wglądu pozostałym uczestnikom zebrania. Prof. NOWACKI podkreślił iż wszystkie zaplanowane działania dofinansowywane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zostały wykonane.

Przy okazji podsumowywania działalności w minionym roku raz jeszcze zwrócono uwagę na potrzebne zmiany w funkcjonowaniu Redakcji czasopism, szczególnie „Wiadomości Entomologicznych”. Zmiany te powinny doprowadzić do lepszej i sprawniejszej „obróbki” redakcyjnej nadsyłanych maszynopisów.

Kończąc podsumowanie działalności PTEnt. w 2009 roku Prezes, prof. Janusz NOWACKI zarządził głosowanie nad przyjęciem uchwały 1/2010 o zatwierdzeniu przez Zarząd Główny bilansu oraz rachunku zysków i strat Towarzystwa za ten okres działalności. Uchwałę tą przyjęto jednogłośnie przy 7 głosach „za”.

Następnie Prezes poinformował zebranych, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało już dotację na działalność wydawniczą, biblioteczną oraz na organizację Zjazdu i Konferencji w 2010 roku. Dotacja ta jest wyższa niż w roku ubiegłym, szczególnie w zakresie działalności wydawniczej, co z dużym zadowoleniem przyjęli obecni na zebraniu.

Kolejnym punktem posiedzenia było przyjęcie nowych członków PTEnt. Prof. Janusz NOWACKI poprosił Sekretarza Generalnego dr. inż. Pawła SIENKIEWICZA o przedstawienie kandydatów. Były to następujące osoby:

Krzysztof GÓRECKI, Emilia GRZĘDZICKA, Łukasz KOPÍŃSKI, Magdalena LUBIARZ, Anna MĄDRA, Radosław MROCZYŃSKI, Piotr OLSZEWSKI, Dorota SAŁAPA, Iwaona STALA oraz Roman ZAMORSKI. Następnie Prezes zarządził głosowanie nad uchwałą 2/2010 o przyjęciu wyżej wymienionych osób w poczet Polskiego Towarzystwa Entomologicznego. Uchwałę tą po krótkiej dyskusji jednogłośnie przyjęto.

W dalszej części zebrania poruszono sprawy związane z funkcjonowaniem oddziałów PTEnt. Jako pierwszy zabrał głos prof. Janusz NOWACKI, który poinformował zebranych, że w grudniu 2009 roku wpłynęło pismo z urzędu Prezydenta miasta Bydgoszczy informujące o obowiązku składania do Urzędu Miasta sprawozdań z działalności oddziału bydgoskiego PTEnt. i że ostatnie takie sprawozdanie wpłynęło w 1991 r. W wyniku ustaleń przeprowadzonych przez Prezesa i Sekretarza Generalnego nie stwierdzono też, żeby oddział ten prowadził swoją działalność i miał wyłonione struktury organizacyjne. W związku z tym prof. Janusz NOWACKI poprosił zebranych o przegłosowanie Uchwały 3/2010 o rozwiązaniu oddziału bydgoskiego Polskiego Towarzystwa Entomologicznego. Wobec powyższych faktów Uchwałę tą przyjęto w jednomyślnym głosowaniu przy 7 głosach „za”.

Następnie wywiązała się dyskusja nad przyszłością oddziałów PTEnt. Postanowiono by do funkcjonujących jeszcze oddziałów wysłać pismo o obowiązku składania Prezesowi sprawozdań z zebrań sprawozdawczo-wyborczych oraz, zgodnie z obowiązującym prawem, do odpowiednich organów administracji samorządowej rejestrującej działalność organizacji pozarządowych. W piśmie powinno się znaleźć również przypomnienie o tym, że zebranie sprawozdawczo-wyborcze powinno się odbyć w roku zjazdowym – przed zjazdem (do końca maja).

Ważnym punktem zebrania były sprawy związane z organizowanym Zjazdem i Konferencją. W związku z tym Prezes poprosił zebranych o zgłaszanie propozycji osób, które należało by za swoją wieloletnią działalność organizacyjną na rzecz PTEnt. uhonorować Złotą Odznaką i by taką prośbę zawrzeć również w piśmie do przewodniczących Oddziałów. Ostatnim punktem Zebrania Zarządu Głównego były wolne głosy i wnioski. Wiceprezes, dr hab. Marek BUNALSKI poinformował zebranych o utworzeniu internetowej strony Sekcji Koleopterologicznej PTEnt. Poprosił On również o zastanowienie się, czy nie należy zredukować liczby nadbitek rozsyłanych autorom publikacji zamieszczanych na łamach „Wiadomości Entomologicznych”, ponieważ w przypadku udostępniania w Internecie PDF’ów z pełnym tekstem zeszytów czasopisma jest to niepotrzebny koszt. W wyniku jednomyślnego głosowania przyjęto Uchwałę 4/2010, w myśl której autorzy prac opublikowanych na łamach Wiadomości Entomologicznych będą otrzymywać 20 nadbitek oraz pracę w wersji elektronicznej w formacie PDF o wysokiej rozdzielczości.

Dr hab. Marek BUNALSKI poinformował też zebranych, że w zeszłym roku na własną prośbę wystąpił z PTEnt. dr Paweł JAŁOSZYŃSKI i zaproponował, by wzorem lat wcześniejszych w sprawozdaniach z Zebrań Zarządu Głównego informować pozostałych członków Towarzystwa nie tylko o osobach przyjętych ale również o osobach, które z PTEnt. wystąpiły. Zebrani przychylni się do tej propozycji. W wyniku dyskusji uznano również by w przyszłości, w pierwszym sprawozdaniu z danego roku zawarte były informacje o liczbie członków ogółem oraz o liczbie członków zawieszonych z powodu niepłacenia składek.

Dr hab. Marek WANAT przypomniał zebranych o niedawnej śmierci prof. Romualda POMORSKIEGO, który był zasłużonym działaczem PTEnt. i zawsze wspierał naszą organizację. Zwrócił też uwagę, że podczas Zjazdu PTEnt. nie powinno zabraknąć symbolicznego pożegnania Pana Profesora.

Prezes PTEnt. prof. Janusz NOWACKI wobec braku dalszych głosów zakończył o godzinie 13:00 Zebranie Zarządu Głównego dziękując uczestnikom za owocne spotkanie.

Sekretarz Generalny PTEnt.
dr inż. Paweł SIENKIEWICZ

V Ogólnopolskie Seminarium Odonatologiczne „Polska odonatalogia – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość” Jeziory, 23–25 października 2009

W zaciszu położonej w sercu Wielkopolskiego Parku Narodowego, nad jeziorem Góreckim, Stacji Ekologicznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, odbyło się V Ogólnopolskie Seminarium Odonatologiczne. Zorganizowane zostało, z właściwą mu perfekcją, przez dr Rafała BERNARDA z Zakładu Zoologii Ogólnej UAM. Udział wzięły w nim 33 osoby, dodać należy także wielu sympatyków ważek, którzy „wpadli” tylko na sobotę.

Tematykę sympozjum zdominował wydany kilka dni wcześniej „Atlas rozmieszczenia ważek w Polsce” autorstwa: Rafała BERNARDA, Pawła BUCZYŃSKIEGO, Grzegorza TOŃCZYKA i Jacka WENDZONKI. Pozycja ta podsumowała przy okazji historię badań odonatologicznych w naszym kraju, stąd też mówiący wszystko temat przewodni seminarium: „Polska odonatalogia – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość”.

Wstępem do zasadniczej, sobotniej części referatowej, było piątkowe, popołudniowe spotkanie uczestników mające charakter warsztatowy. W bardzo luźnej i wesołej atmosferze przeprowadzono konkurs oznaczania ważek ze zdjęć, przeplatany swobodnymi rozmowami, co spowodowało jego zakończenie w późnych godzinach nocnych.

W sobotę nie było już tak swobodnie, głównie z uwagi na bogaty i siłą rzeczy napięty plan wystąpień. Ułożony został tak, by mówcy chronologicznie (w sensie czasów, co do których odnosiły się ich referaty) je wygłaszali. Rozpoczął Stanisław CIOS, badacz historii entomologii, przedstawiając narodziny entomologii na ziemiach polskich do początku XX wieku, na tle uwarunkowań społecznych w jakich dane im było się rozwijać, wraz z implikacjami dotyczącymi postrzegania pewnych grup owadów i ich „nazwotwórstwem”. Szczególnie interesujące, wręcz detektywistyczne, były zastosowane metody i problemy na jakie napotykał wyszukując dane, np. z literatury pięknej. Następnie Paweł BUCZYŃSKI przedstawił sylwetki odonatologów działających na ziemiach polskich do lat 30-tych XX w., a po nim Grzegorz TOŃCZYK, od zakończenia II wojny światowej do czasów obecnych. Ten referat uszczegółowiła Alicja MISZTA opowiadając o środowisku odonatologów śląskich.

Niemal trzy następne godziny wypełnił tylko „Atlas rozmieszczenia ważek w Polsce”. Rafał BERNARD, Paweł BUCZYŃSKI i Grzegorz TOŃCZYK opowiadali o tym jak powstawał „Atlas” (od samego pomysłu 11 lat temu), jakie metody przyjęto, na jakie problemy napotkano, jakie rezultaty osiągnięto i wreszcie – co tak naprawdę z „Atlasu” można wyczytać. Referat utrzymany w konwencji dobrego reportażu dokumentalnego nie mógł się nie podobać. W tym czasie można było także obejrzeć wystawę literatury odonatologicznej z kolekcji Rafała BERNARDA.

Po tym płynnym przejściu, rozpoczęła się część poświęcona odonatalogii współczesnej. Wysłuchaliśmy i obejrzeliliśmy kilka bardzo ciekawych sprawozdań i doniesień: Pawła BUCZYŃSKIEGO o eksplozji demograficznej *Crocothemis erythraea* w środkowo-wschodniej Polsce w 2009 roku; Dawida TATARKIEWICZA, od lat badającego *Libellula fulva*, który tym razem przedstawił miejsca jej wylotu, oraz trzy autorstwa Wiaczesława MICHALCZUKA: o monitoringu i problemach z zastosowaniem czynnej ochrony jednego z dwóch istniejących stanowisk *Coenagrion ornatum*; o wynikach inwentaryzacji Zamojszczyzny w latach 2008–09 i wreszcie o nowym dla fauny Polski gatunku kuczmana *Forcipomyia paludis*, drobnej muchówce nacinającej żyłki skrzydeł ważek i żywiącej się ich hemolimfą.

Kolejna część seminarium dotyczyła przyszłości odonatologii w Polsce. Przeprowadzona w formie dyskusji objęła wskazanie gatunków priorytetowych ze szczególnym uwzględnieniem *Coenagrion ornatum* i *C. armatum*, plan monitoringu gatunków południowych, zagadnienia typowania i tworzenia ostoi ważek, pojawiły się też pierwsze oficjalne informacje na temat planowanej monografii ważek. Na zakończenie tej części Paweł BUCZYŃSKI, obecny prezes Sekcji Odonatologicznej PTE, przedstawił sprawy bieżące Sekcji, a Jacek WENDZONKA plany i problemy strony internetowej sekcji www.odonata.pl, zachęcając jednocześnie do współpracy przy jej dalszym tworzeniu.

Ostatnią część tego dnia wypełniły cztery prezentacje już nie tak ściśle związane z „Atlasem”. Bogusław DARAŻ przedstawił wspaniałą relację ze swych krajowych i zagranicznych poszukiwań gatunków z rodzaju *Cordulegaster*. Piotr CUBER wraz z Alicją MISZTĄ opowiedzieli o swoich badaniach nad ważkami Górnego Śląska. Rafał BERNARD i Bogusław DARAŻ przedstawili reportaż ze swojej ważkowej wyprawy w północną część europejskiej Rosji – dech w piersiach zatykały fotografie bezkresnej przyrody, krew mroziła historia spotkania z niedźwiedziem, a do wyjazdu w tamte rejony zniechęcały opowieści o trylionach meszek i komarów.

Dzień, już w późnych godzinach wieczornych, zakończył Jacek WENDZONKA przedstawiając poglądy na temat systematyki i filogenezy krajowych gatunków Aeshnidae, głównie w oparciu o użytkowanie skrzydeł.

Ostatni dzień seminarium z założenia miał być warsztatowym. Grzegorz TOŃCZYK omówił metodykę prac nad ważkami rzeczonymi (Calopterygidae, Platycnemididae, Gomphidae, Cordulegastridae) poczynając od siedlisk po zbieranie materiału i identyfikację. Informacje te już po chwili można było skonfrontować praktycznie, analizując okazy w sąsiadującej z salą konferencyjną pracownią. Rafał BERNARD pokazał, jak przebiegały prace przy ocenie stanu zachowania Gomphidae na przykładzie gatunku Natura 2000 – *Ophiogomphus cecilia*, Wiaczesław MICHALCZUK opowiedział o ciekawostkach z życia *Coenagrion ornatum* a Grzegorz TOŃCZYK scharakteryzował odonatofaunę miejską na przykładzie Łodzi.

Przed wyjazdem ustalono, że następne seminarium odbędzie się w Górach Świętokrzyskich w 2010 roku. Do zobaczenia!

Jacek WENDZONKA, Gostyń

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 17 stycznia 2010 roku zmarł w wieku 55 lat

prof. dr hab. Romuald Jacek POMORSKI

pracownik Zakładu Bioróżnorodności i Taksonomii Ewolucyjnej w Instytucie Zoologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego, profesor zwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego, były zastępca dyrektora Instytutu Zoologicznego, prodziekan Wydziału Nauk Przyrodniczych (później Wydziału Nauk Biologicznych), członek komisji senackich.

Znany w kraju i na świecie entomolog, autor wielu prac naukowych z dziedziny taksonomii i filogenezy skoczogonków (Hexapoda: Collembola). Członek Polskiego Towarzystwa Zoologicznego i Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, członek założyciel Polskiego Towarzystwa Taksonomicznego, wieloletni redaktor naczelny Przeglądu Zoologicznego. Znakomity, ceniony i szanowany nauczyciel akademicki, wielokrotnie nagradzany za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną.

Odszedł Wspaniały Człowiek, wybitny naukowiec, znakomity nauczyciel, przyjaciel i wychowawca wielu pokoleń młodzieży akademickiej. Odznaczony Złotą Odznaką PTEnt, wielokrotnie wspierał Towarzystwo organizacyjnie – to głównie Jego staraniom zawdzięczamy nową siedzibę biblioteki.

Pochowany został na Cmentarzu Komunalnym przy ul. Jerzmanowskiej we Wrocławiu.

Cześć Jego Pamięci

**Zarząd Główny
Polskiego Towarzystwa Entomologicznego**

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 13 maja 2010 roku, zmarł w wieku 89 lat

prof. dr hab. Wiktor KADŁUBOWSKI

wybitny specjalista w zakresie entomologii leśnej i rolniczej, oraz wykorzystania różnych grup stawonogów w ograniczaniu liczebności owadów szkodliwych w gospodarce leśnej, rolniczej i ogrodniczej.

Długoletni Członek Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, Członek Komitetu Ochrony Roślin PAN oraz Komitetu Redakcyjnego Wydziału Nauk Rolniczych Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Odszedł od nas wybitny uczony, wychowawca kilku pokoleń entomologów, Człowiek prawy i wielkiego serca, w każdej chwili gotów służyć bezinteresowną pomocą.

Pochowany został na Cmentarzu Junikowskim w Poznaniu.

Cześć Jego Pamięci

**Zarząd Główny
Polskiego Towarzystwa Entomologicznego**